

pligtet til at have en saadan Bevillingspligt, som fra visse Sider menes. En Overenskomst er nødvendig mellem begge Thing og ogsaa med Regjeringen, men skulde det ret beset dog ikke nærmest være en Mangel hos den ærede nuværende Regjering, at den ikke er i Stand til at tilveiebringe en saadan Overenskomst mellem Thingene? Jeg er ikke utilbøielig til at tro, at som man til den Udgang af Striden, at man fik andre Mænd i Spidsen for Styrelsen og i Spidsen for Ledelsen af vor Statsforvaltning, var den, som det lader til, ikke saa ringe Uoverensstemmelse, der findes mellem dette og det andet Thing, ikke af en saa dybtgaaende Natur, at der ikke nok med en god Villie, og jeg kan sige til, med en lille Smule Held — thi der skal ganske vist saavel i det politiske Liv som i mange andre Retninger noget Held til — kunde komme en taalelig Overenskomst som Resultat. Ganste vist er der, efter som vor Forsatning er indrettet, navnlig ved den forskjellige Valgmaade til begge Thing, en Grundsforstjæl i Sammenligningen, men ogsaa denne Forstjæl, tror jeg, vilde kunne overkommes. Et æret Medlem her i Thinget, det ærede 6te Medlem for 1ste Kred (Bloug) har en Gang for en Del Aar tilbage her i Thinget udtalt som en lille Bebrejdelse navnlig imod Landbostanden eller maaske særlig Gaardmandsstanden, at den var utaknemlig og havde glemt, hvor meget den skylder Godseierne for Indførelsen eller Gjennemførelsen af de store Landboreformer i Slutningen af forrige Aarhundrede. Jeg tillod mig da at svare, at jeg troede slet ikke, at Landbostanden havde glemt de store Tjenester, som jeg indrømmer den Gang bleve ydede den fra enkelte, meget humane Godseieres Side. Men det, som Landbostanden nu beklager og tilbøls hærmes over, er, at den nuværende Godseierflægt nærmest synes at være tilbøielig til at gaa i noget tilbagegaaende Retning, nærmest synes at ville lidt forandre, lidt vilke ved de fælles Rettigheder, som Forsatningen hjemler. Jeg vil endnu i den Henseende sige, at det er min bestemte Formening, at Landbostanden ikke blot ingen Ubillie nærer mod Godseierne som saadanne, men jeg er vis paa, at dersom en Mand af vor Godseierstand vilde paaatage sig eller rettere sagt være villig til at vove det Forsøg at sætte sig i Spidsen for Statens Styrelse i Lighed med, hvad de omtalte forlængst afdøde humane Godseiere gjorde, vilde der maaske kunne naas et godt Resultat. Det ærede 3die Medlem for 9de Kred (Suel) har i Dag udtalt eller rettere sagt givet en Antydning af — om det var i al Almindelighed eller

særlig i det andet Thing, blev jeg ikke flog paa — at der fandtes et saa godt som eneherstende eller raadende Gaardmandsparti, og dette Parti havde saa godt som opnaaet, hvad det kunde ønske, men, søiede han lidt efter til, dette Parti havde Intet udrettet eller havde saa godt som Intet udrettet og havde ingen Udsigt til at udrette Noget. Sa, det forekommer mig noget modsigende, thi skulde et saadant Gaardmandsparti virkelig være saa eneherstende, som det ærede Medlem mente, maatte det kunne udrette Noget; men idet det Ingenenting udretter, er det saa langt fra, at det kan kaldes eneherstende eller ene-raadende. Det er min Opfattelse, at det er uheldigt, naar det ene Parti vil søge at herste mere, end det bør, og mere, end Forsatningen hjemler overfor det andet. Men der er unægtelig ogsaa Ting, om hvilke man kan sige, at de ere en staaende Strid, eller som rettere sagt ere undergivne de forskjelligste Fortolkninger, og som efter min simple Lægmandsforstand synes at være alt Andet end værd at strides om. Jeg synes, at der er Noget af det, der strides om, som ligger klart for den sunde Fornuft, saa at der ikke skulde strides om det, og til disse Ting synes det mig for en Del, at den saa ofte omtalte Magtstilling osv. hører. Jeg skal for Diebliffet som sagt ikke fordybe mig videre enten i Finantsloven eller i Tilstanden. Der vil maaske, og jeg kan sige desværre, endnu inden denne Samlings Slutning blive Velilighed til at komme ind paa Mere af den Slags. Jeg kunde have lyst dertil, men det behøves slet ikke i Dag, da vi jo en af de første Dage ville faae Velilighed til at gjøre det under Forhandlingen om den midlertidige Finantsloov. Det kan imidlertid som sagt opsættes. I Dag vil jeg kun sige, at det vilde være ønskeligt for mig, og jeg tror for Befolkningen i sin Helhed, om man paa en god Maade maatte komme ud over den staaende Strid i den altfor længe, en Strid, som er til Glæde for Landet. Det er min Forvisning, at det — for ikke at sige umuligt — kun vanskeligt vil lykkes for den nuværende Regjering, og det skulde være mærkeligt, om ikke Hans Majestæt Kongen i sin Visdom maatte kunne finde andre Mænd, der paa en bedre og flydligere Maade ville være i Stand til at udjævne den Uoverensstemmelse, der findes mellem Dele af Befolkningen.

**Madjen:** Der er en Betragtning, der jævnlig er bleven gjort gjældende fra forskjellige Valeres Side i den sidste Tids Forhandlinger her i denne Sal, og som ogsaa glimtvis er kommen frem under denne Fi-